

3. července 2025

LANZAROTSKÝ VÝBOR

Výbor smluvních stran Úmluvy Rady Evropy o ochraně dětí před sexuálním vykořisťováním a pohlavním zneužíváním

Implementační zpráva

Příloha – Seznam doporučení

OCHRANA DĚTÍ PŘED POHLAVNÍM ZNEUŽÍVÁNÍM V KRUHU DŮVĚRY: PRÁVNÍ RÁMCE

Shrnutí

Většinu případů pohlavního zneužívání dětí páchají osoby, které dítě zná a kterým důvěřuje. V této zprávě Lanzarotský výbor hodnotí ochranu dětí v jejich „kruhu důvěry“ ve 48 smluvních státech Lanzarotské úmluvy. „Kruh důvěry“ zahrnuje členy širší rodiny, osoby vykonávající pečovatelské funkce nebo vykonávající kontrolu nad dítětem a osoby, s nimiž dítě komunikuje v důvěryhodném prostředí, včetně jeho blízkých vrstevníků. Zpráva hodnotí, jak smluvní strany kriminalizují pohlavní zneužívání dětí spáchané v kruhu důvěry a jak jsou děti chráněny před, během a po trestním řízení. Zabývá se také konkrétními opatřeními na řešení případů zneužívání v rámci rodiny a tím, jak státy řeší škodlivé sexuální chování dětí samotných. V závěru zkoumá procesní pravidla platná pro vyšetřování a trestní stíhání a opatření k dohledu a monitorování pachatelů.

Celkově Lanzarotský výbor zaznamenal významný pokrok, jehož smluvní strany Lanzarotské úmluvy dosáhly od 1. monitorovacího kola, které se rovněž zaměřilo na kruh důvěry, zejména pokud jde o procesní záruky pro oběti během vyšetřování a trestního řízení. Přesto však stále přetrvávají významné nedostatky, zejména pokud jde o kriminalizaci pohlavního zneužívání dítěte mladšího 18 let v kontextu pohlavního zneužívání v rámci rodiny a tam, kde nedochází k použití nátlaku, výhrůžek nebo síly. Smluvní strany jsou rovněž vyzývány k posílení poskytování právní a psychologické podpory obětem a jejich blízkým a k dohledu a monitorování pachatelů.

Komplexní právní předpisy, **kteří kriminalizují pohlavní zneužívání dětí všech věkových kategorií osobami v uznávané pozici důvěry, nadřazenosti nebo vlivu**, jsou nezbytné k zajištění ochrany všech dětí před pohlavním zneužíváním. Několik smluvních stran dosáhlo v této oblasti pokroku a nyní ve svých trestněprávních definicích trestných činů pohlavního zneužívání dětí jasně odkazují na „uznávanou pozici důvěry, nadřazenosti nebo vlivu“. Mnoho smluvních stran však stále omezuje tuto ochranu na velmi specifické okolnosti nebo na děti mladší zákonného věku pro pohlavní styk. Některé smluvní strany nadále vyžadují, aby trestný čin obsahoval prvek nátlaku. V některých smluvních státech mohou být děti trestně odpovědné za trestný čin pohlavního styku s dospělým pokrevním příbuzným nebo adoptivním či pěstounským rodičem. Některé smluvní strany i nadále umožňují sňatek s obětí, aby pachatele zbavily odpovědnosti, nebo nekriminalizují pohlavní zneužívání manžely/manželkami vdaných dětí. V některých smluvních stranách stále existují diskriminační právní formulace, které podkopávají ochranu všech dětí bez ohledu na pohlaví nebo sexuální orientaci dětské oběti či pachatele.

Ochrana dětí před pohlavním zneužíváním v rodinném prostředí vyžaduje včasnou detekci, rychlá ochranná opatření a koordinované zásahy, které upřednostňují bezpečnost a nejlepší zájmy dítěte. Výbor zjistil, že většina smluvních stran zajišťuje vykazání údajného pachatele z domova ještě před zahájením trestního řízení. V mnoha smluvních stranách je také možné zcela omezit či zbavit rodičovských práv či pravomocí do doby, než bude skončeno trestní řízení nebo po odsouzení rodiče za trestný čin. Naopak odebrání dětské oběti by mělo být krajním řešením, avšak ne všechny smluvní strany tuto zásadu jasně zohledňují v právních předpisech nebo v praxi. Ve většině smluvních stran, které umožňují předběžný výslech dětí, není nutné získat předchozí souhlas rodičů nebo zákonných zástupců dítěte, pokud by tito mohli bránit dítěti v odhalení pohlavního zneužívání. Smluvní strany rovněž dosáhly pokroku, pokud jde o jmenování a poskytování zvláštních zástupců a opatrovníků *ad litem* v případech, kdy je rodič údajným pachatelem. Většina smluvních stran rovněž zajišťuje, aby zákony na ochranu údajů a pravidla důvěrnosti nebránily výměně informací mezi orgány, které reagují na případy pohlavního zneužívání dětí.

Pro děti, které vykazují škodlivé sexuální chování, je třeba přijmout opatření přizpůsobená jejich vývojovým potřebám. Výbor zjistil, že ve většině smluvních stran, kde se dítě mladší věku trestní odpovědnosti dopustí škodlivého sexuálního chování vůči jinému dítěti, je předáno sociálním službám pro děti a/nebo jsou vůči němu uplatněna ochranná opatření. Přestože většina smluvních stran zaujímá odlišný přístup k postihování dětí, které dosáhly věku trestní odpovědnosti, ve srovnání s dospělými, kteří se dopouštějí podobných trestných činů, výbor vyzývá smluvní strany, aby zaujaly přístup restorativní justice a dodržovaly zásady justice zohledňující potřeby dětí.

Účinné mechanismy pro **zahájení vyšetřování a trestního stíhání** jsou nezbytné k zajištění toho, aby případy pohlavního zneužívání dětí v kruhu důvěry byly řešeny bez ohledu na schopnost nebo ochotu oběti podat stížnost. Zpráva konstatuje, že většina smluvních stran nyní umožňuje zahájení trestního řízení z moci úřední, aniž by bylo nutné předchozí podání stížnosti obětí. Významného pokroku bylo dosaženo také v oblasti možnosti pokračovat v řízení i po zpětvzetí stížnosti obětí, přičemž počet smluvních stran, které tuto možnost umožňují, se více než ztrojnásobil. Pokrok byl zaznamenán také v oblasti oznamování. Mnohé smluvní strany ukládají určitým profesním skupinám zákonnou povinnost oznamovat podezření ze sexuálně motivovaných trestných činů vůči dětem a zajišťují, aby důvěrnost nebyla překážkou této oznamovací povinnosti. Mnohé smluvní strany rovněž umožňují pozastavit zaměstnání nebo dobrovolnickou činnost v oboru osobám, které jsou vyšetřovány pro podezření ze zneužívání. Smluvní strany rovněž dbají na to, aby za tyto trestné činy mohly být odpovědné i právnické osoby, pokud z nich profitují.

Dětské oběti vyžadují **zvláštní záruky a ochranu během vyšetřování a trestního řízení**, aby se snížilo riziko opětovné traumatizace a zajistila jejich efektivní účast v soudním řízení. Pokud jde o fázi vyšetřování, od 1. monitorovacího kola byl zaznamenán významný pokrok s rozšířením modelu Barnahus, multidisciplinárních integrovaných služeb pro děti vstřícných k dětem, které pomáhají předcházet sekundární viktimizaci dětských obětí. V kontextu trestního řízení bylo dosaženo významného pokroku, pokud jde o možnost dětí vypovídat u soudu, aniž by byly fyzicky přítomny, o možnost vyslyšet děti bez fyzické přítomnosti domnělého pachatele a aby se jejich výpověď nahrávala na video. Ačkoli téměř všechny smluvní strany zajišťují, že předem nahraná/předem připravená výpověď bude u soudu přípustná, pouze polovina z nich ji používá jako náhradu za živé svědectví dítěte. Pokrok byl zaznamenán také v oblasti opatření na ochranu soukromí dětských obětí. Většina smluvních stran umožňuje jednání bez přítomnosti veřejnosti a má právní předpisy, které zabraňují zveřejnění totožnosti oběti v médiích. Přestože všechny smluvní strany poskytují dětským obětem přístup k nějaké formě bezplatného právního poradenství, ne všechny smluvní strany poskytují dětským obětem právního zástupce nebo advokáta bezplatně, případně za výhodnějších podmínek než dospělým.

Oběti a třetí strany rovněž vyžadují dodatečné záruky mimo rámec trestního řízení. Mnohé smluvní strany mají právní záruky na ochranu dětských obětí i jejich rodinných příslušníků před nepříznivými důsledky nebo sekundární viktimizací po odhalení pohlavního zneužívání dítěte. Byl zaznamenán pokrok v poskytování terapeutické pomoci osobám blízkým oběti. V několika smluvních stranách je podpora rodinným příslušníkům oběti poskytována v rámci služeb Barnahus nebo služeb podobného typu.

Významné nedostatky přetrvávají, pokud jde o **dohled a monitorování pachatelů** po propuštění z vězení a **sdílení údajů o odsouzených pachatelích** mezi smluvními stranami. Obě jsou klíčové kroky, které mohou smluvní strany podniknout k prevenci recidivy.

Lanzarotský výbor znovu zdůrazňuje potřebu, aby smluvní strany plně sladily své právní rámce s Lanzarotskou úmluvou. Tato zpráva nabízí cílená doporučení a konkrétní příklady

osvědčených postupů na podporu reforem směřujících ke zlepšení právní ochrany dětí před pohlavním zneužíváním v kruhu důvěry.

Příloha – Seznam doporučení

Doporučení

Doporučení 1

Lanzarotský výbor vyzývá **všechny smluvní strany**, aby vzaly na vědomí osvědčené postupy identifikované v této zprávě a zvážily zavedení podobných postupů na vnitrostátní úrovni.

Doporučení 2

Lanzarotský výbor požaduje, aby následující smluvní strany v souladu s čl. 18 odst. 1 písm. b), druhou odrážkou, zajistily, že jejich trestněprávní předpisy kriminalizující sexuální jednání s dítětem ze strany osoby v uznávané pozici důvěry, nadřazenosti nebo vlivu nad dítětem, byly formulovány dostatečně široce, aby zahrnovaly všechny relevantní situace:

- **Španělsko** ve vztahu k dětem které, nedosáhly zákonem stanoveného věku pro sexuální styk;
- **Ostatní smluvní strany** ve vztahu k dětem, jak mladším, tak starším než zákonem stanovený věk pro sexuální styk.¹

Doporučení 3

Lanzarotský výbor požaduje, **aby smluvní strany, které tak dosud neučinily²** v souladu s čl. 18 odst. 1 písm. b) druhou odrážkou, zajistily, aby jejich trestněprávní předpisy kriminalizovaly sexuální jednání s dětmi všech věkových kategorií, včetně dětí starších než zákonem stanovený věk pro sexuální styk ze strany osoby v uznávané pozici důvěry, nadřazenosti nebo vlivu. Tyto předpisy by měly být formulovány dostatečně široce, aby pokryly všechny relevantní situace.

Doporučení 4

Lanzarotský výbor vyzývá Moldavskou republiku a **všechny ostatní smluvní strany, které mají podobná ustanovení**, aby přezkoumaly své právní předpisy a zajistily, že dítě, které nedosáhlo zákonem stanoveného věku pro sexuální praktiky, nemůže být považováno za způsobilé k udělení souhlasu s takovým jednáním.

Doporučení 5

Lanzarotský výbor vyzývá **Albánii, Rakousko, Bulharsko, Českou republiku, Řecko, Severní Makedonii, Švýcarsko a všechny další smluvní strany**, které mají podobná ustanovení, aby zajistily, že dítě bude uznáno jako oběť pohlavního zneužívání a nebude trestně odpovědné za trestný čin sexuálního styku s dospělým rodinným příslušníkem, který je s ním pokrevně spřízněn, adoptivním nebo pěstounským rodičem či dospělým sourozencem.

Lanzaroteský výbor vyzývá **Albánii, Rakousko, Bulharsko, Českou republiku, Řecko, Maďarsko, Island, Severní Makedonii, Švýcarsko a všechny ostatní smluvní strany, které mají podobná ustanovení**, aby při stíhání trestných činů souvisejících se sexuálními praktikami mezi nezletilými sourozenci zajistily, že pokud je jeden ze sourozenců obětí zneužití uznávaného postavení důvěry, nadřazenosti nebo vlivu ze strany druhého, tato osoba by neměla být trestně odpovědná.

Doporučení 6

Lanzarotský výbor vyzývá **Albánii, Rakousko, Bulharsko, Českou republiku, Řecko, Maďarsko, Island, Severní Makedonii, Švýcarsko a všechny další smluvní strany, které mají podobná ustanovení**, aby zajistily, že trestní stíhání dětí za sexuální praktiky

mezi sourozenci bude použito pouze jako krajní opatření a že v závislosti na okolnostech bude upřednostněno jiné, vhodnější řešení jejich škodlivého chování (např. terapeutická pomoc a výchovná opatření).

Doporučení 7

Lanzarotský výbor požaduje, aby **Ruská federace a všechny ostatní smluvní strany, které mají podobná ustanovení**, přijaly nezbytná legislativní nebo jiná opatření k zajištění toho, aby v souladu s čl. 27 odst. 1 pachatel nemohl být zproštěn trestní odpovědnosti nebo sankce v důsledku sňatku s dítětem, které se stalo obětí sexuálního trestného činu spáchaného pachatelem, a to ani poté, co dítě dosáhlo plnoletosti.

Doporučení 8

Lanzarotský výbor požaduje, aby **Ruská federace a Tunisko**, v souladu s čl. 18 odst. 1 písm. b), první odrážkou zajistily, aby děti, které jsou v manželství, byly chráněny před pohlavním zneužíváním páchaným ze strany svého manžela nebo manželky.

Doporučení 9

Lanzarotský výbor žádá **smluvní strany**, aby přezkoumaly své právní předpisy s cílem zajistit, že všechny formy pohlavního zneužívání spáchané osobou v uznávané pozici důvěry, nadřazenosti nebo vlivu, jak je definováno v čl. 18 odst. 1 písm. b), druhé odrážce, budou pokryty trestními ustanoveními, včetně trestných činů spáchaných:

- penetrací – bez ohledu na to, zda chyběl souhlas nebo došlo k použití násilí, výhrůžek či síly;³
- fyzickým kontaktem bez penetrace – bez ohledu na to, zda chyběl souhlas nebo došlo k použití násilí, výhrůžek či síly;⁴ a
- v konkrétních případech bez fyzického kontaktu, prostřednictvím informačních a komunikačních technologií, v souladu s ustanoveními Lanzarotské úmluvy.

Doporučení 10

Lanzarotský výbor žádá **smluvní strany, které tak dosud neučinily⁵**, aby přijaly nezbytná legislativní nebo jiná opatření k zajištění toho, aby navazování kontaktů s dětmi za účelem pohlavního zneužívání (grooming) bylo trestné i v případě, že nedojde k návrhu na setkání následovanému konkrétními činy vedoucími k takovému setkání, v souladu se stanoviskem Lanzarotského výboru k čl. 23.

Doporučení 11

Lanzarotský výbor vyžaduje, aby následující **smluvní strany**, v souladu s čl. 2 zajistily, že všechny děti budou rovnocenně chráněny před pohlavním zneužíváním bez diskriminace na základě pohlaví nebo sexuální orientace, a to zejména tak, že:

- **Albánie** přezkoumá znění svých právních předpisů, aby se zabránilo stigmatizaci sexuálních aktivit na základě sexuální orientace, a to odstraněním odkazu na „homosexuální aktivity“;
- **Bulharsko a Ruská federace** přezkoumají své právní předpisy, aby byl zajištěn rovný postih všech forem pohlavního zneužívání spáchaného na dětech jakéhokoli pohlaví, bez ohledu na pohlaví pachatele;
- **Severní Makedonie a Srbsko** zajistí, aby nevlastní rodiče jakéhokoli pohlaví byli zahrnuti jako osoby, které mohou být považovány za pachatele v právních ustanoveních kriminalizujících sexuální styk s dítětem starším než zákonem stanovený věk.

Doporučení 12

Srbsko, Tunisko a Turecko.

Lanzarotský výbor žádá **smluvní strany**, které ve svých právních rámcích stanoví možnost provádět předběžné pohovory s dětmi, u nichž je podezření, že byly pohlavně zneužity, a **které tak dosud neučinily**,⁶ aby zajistily, že takové rozhovory mohou být vedeny bez předchozího informování rodičů nebo zákonných zástupců dítěte, nebo bez získání jejich předchozího souhlasu v případech, kdy existuje důvodné podezření na pohlavní zneužívání v rodině a existuje důvod se domnívat, že rodiče nebo zákonní zástupci mohou dítěti bránit v odhalení pohlavního zneužívání.

Doporučení 13

Lanzarotský výbor požaduje, **aby smluvní strany, které tak dosud neučinily**,⁷ přijaly nezbytná legislativní nebo jiná opatření k zajištění možnosti, v souladu s čl. 14 odst. 3, první odrážkou, vykázat údajného pachatele z rodinného prostředí, a to i před zahájením trestního řízení a mimo rámec trestního řízení.

Doporučení 14

Lanzarotský výbor vyzývá **všechny smluvní strany**, aby zajistily, že pokud bude údajný pachatel vykázán, budou existovat ochranná opatření zajišťující socioekonomické zázemí a psychosociální podporu zbývajícím členům rodiny.

Doporučení 15

Lanzarotský výbor žádá **smluvní strany, které tak dosud neučinily**,⁸ aby zajistily, že odebrání dítěte, které se stalo obětí, z rodinného prostředí bude zvažováno pouze v případě, že vykázání údajného pachatele z téhož prostředí mimo dalších opatření nebude dostatečné k ochraně dítěte nebo za konkrétních okolností daného případu nebude možné, a že tak bude učiněno v nejlepším zájmu dítěte.

Doporučení 16

Lanzarotský výbor požaduje, aby **smluvní strany, které tak dosud neučinily**,⁹ v souladu s čl. 10 odst. 1, zajistily, že orgány zapojené do řešení případů pohlavního zneužívání dětí si budou moci vyměňovat informace v souladu s nejlepším zájmem dítěte a přiměřenými zárukami, aniž by porušovaly právní předpisy na ochranu údajů nebo pravidla o důvěrnosti údajů.

Doporučení 17

Lanzarotský výbor vyzývá **všechny smluvní strany**, aby zajistily, že:

- za účelem zajištění ochrany dítěte a ochrany trestního řízení bude v každém případě, kdy je rodič nebo zákonný zástupce podezřelý nebo obviněn z pohlavního zneužívání vlastního dítěte, provedeno automatické posouzení rizik na základě nejlepšího zájmu dítěte s cílem rozhodnout, zda by daná osoba měla být dočasně zbavena rodičovské odpovědnosti, či by jí měla být dočasně odebrána opatrovnícká práva.
- bude v každém případě, kdy je rodič nebo zákonný zástupce odsouzen za sexuální zneužívání vlastního dítěte, provedeno automatické posouzení rizik a nejlepšího zájmu dítěte s cílem rozhodnout o pokračujícím pozastavení nebo zbavení rodičovské odpovědnosti či opatrovníckých práv.

Doporučení 18

Marino, Tunisko, Ukrajina a Spojené království (Skotsko).

Lanzarotský výbor žádá **Lichtenštejnsko a Ruskou federaci**, aby v souladu s čl. 31 odst. 4 zajistily, že v případě střetu zájmů mezi držiteli rodičovské odpovědnosti a dítětem, které se stalo obětí, budou jmenováni zvláštní zástupci a opatrovníci *ad litem*.

Doporučení 19

Lanzarotský výbor požaduje, aby **smluvní strany, které tak dosud neučinily**,¹⁰ přijaly legislativní a jiná opatření s cílem zajistit, v souladu s čl. 5 odst. 2, aby zvláštní zástupci a opatrovníci *ad litem* měli dostatečné znalosti o sexuálním vykořisťování a pohlavním zneužívání dětí.

Doporučení 20

Lanzarotský výbor žádá, aby **smluvní strany, které tak dosud neučinily**, přijaly legislativní a jiná opatření:

- aby nedocházelo ke spojování funkcí právního zástupce a opatrovníka *ad litem* v jedné osobě;¹¹
- aby dětským obětem byli bezplatně poskytováni zvláštní zástupci a opatrovníci *ad litem*.¹²

Doporučení 21

Lanzarotský výbor požaduje, aby **smluvní strany, které tak dosud neučinily**,¹³ aby, v souladu s čl. 16 odst. 3, poskytovaly intervenční programy nebo opatření odpovídající vývojovým potřebám dětí, které se dopustily trestného činu sexuální povahy, včetně dětí, které ještě nedosáhly věku trestní odpovědnosti.

Doporučení 22

Lanzarotský výbor požaduje, aby **všechny smluvní strany**, v souladu s čl. 6, poskytovaly všem dětem komplexní vzdělání, které jim umožní rozpoznat škodlivé sexuální aktivity, vyvarovat se škodlivého sexuálního chování a vyhledat pomoc, pokud se stanou obětí pohlavního zneužívání nebo sexuálního vykořisťování.

Doporučení 23

Lanzarotský výbor vyzývá **všechny smluvní strany**, aby, kdykoli je to možné, při jednání s dětmi staršími věku trestní odpovědnosti, které projevují nebo se dopouštějí škodlivého sexuálního chování nebo sexuálních trestných činů, uplatňovaly přístup restorativní justice a dodržovaly zásady justice vstřícné k dětem, v souladu s Pokyny Rady Evropy o justici vstřícné k dětem.

Doporučení 24

Lanzarotský výbor vyzývá **všechny smluvní strany**, aby zajistily, že v souladu s Pokyny Rady Evropy o justici vstřícné k dětem bude zadržování dětí pouze krajním řešením.

Doporučení 25

Lanzarotský výbor požaduje, aby **Maďarsko, Severní Makedonie, San Marino a Turecko**, v souladu s čl.32, zajistily, že všechny formy sexuálního vykořisťování a pohlavního zneužívání, jak jsou definovány v Lanzarotské úmluvě, budou moci být vyšetřovány a/nebo stíhány i bez oznámení ze strany oběti.

Doporučení 26

Lanzarotský výbor žádá **Portugalsko**, aby přijalo nezbytná legislativní nebo jiná opatření ke zjednodušení příslušných ustanovení a upřesnění, že všechny trestné činy sexuálního

¹⁰ Belgie, Itálie, Lichtenštejnsko, Ruská federace, Srbsko, Ukrajina a Spojené království.

¹³ Albánie, Bulharsko, Dánsko, Severní Makedonie, San Marino a Slovensko.

vykořisťování a pohlavního zneužívání dětí mohou být vyšetřovány a stíhány i bez oznámení ze strany oběti.

Doporučení 27

Lanzarotský výbor požaduje, aby **Severní Makedonie, Ruská federace a Srbsko**, v souladu s čl. 32, zajistily, že řízení může pokračovat i v případě, že oběť svou výpověď stáhne.

Doporučení 28

Lanzarotský výbor vyzývá **smluvní strany**, zejména **Andorru**, aby zajistily, že pracovníci na recepci absolvují odpovídající školení, aby mohli registrovat případy sexuálního zneužívání dětí i v případě, že oběť nepodá stížnost.

Doporučení 29

Lanzarotský výbor vyzývá **smluvní strany**, zejména **Dánsko**, aby zajistily zavedení patřičných opatření na ochranu obětí a zabránily jejich opětovnému traumatizování v případě, že je oběť předvolána jako svědek i poté, co stáhla svou stížnost.

Doporučení 30

Lanzarotský výbor vyzývá **všechny smluvní strany**, aby při posuzování, zda pokračovat nebo zastavit řízení ve věci sexuálních trestných činů vůči dětem po stažení žaloby obětí, zajistily, že bude zohledněn nejlepší zájem dítěte.

Doporučení 31

Lanzarotský výbor vyzývá **Srbsko**, aby zajistilo, že děti dotčené potenciálními trestnými činy „soužití s nezletilou osobou“ budou systematicky prověřovány s hlediska potencionálních trestných činů související s pohlavním zneužíváním nebo sexuálním vykořisťováním, a že nejlepší zájem dítěte bude zohledněn při rozhodování o nestíhání nebo zastavení řízení ve věci tohoto konkrétního trestného činu.

Doporučení 32

Lanzarotský výbor žádá **všechny smluvní strany**, aby přijaly nezbytná legislativní nebo jiná opatření, v souladu s Prohlášením o ochraně dětí v náhradní péči před sexuálním vykořisťováním a pohlavním zneužíváním, aby zajistily, že odborníci pracující ve veřejném, soukromém nebo dobrovolnickém sektoru budou hnáni k odpovědnosti, pokud se dopustí sexuálních trestných činů na dítěti nebo neoznámí příslušným orgánům takové trestné činy, ke kterým dojde v zařízeních náhradní péče.

Doporučení 33

Lanzarotský výbor požaduje, aby **smluvní strany, které tak dosud neučinily**,¹⁴ aby v souladu s čl. 12 odst. 1 zajistily, že pravidla mlčenlivosti uložená vnitrostátním právem určitým profesím, které pracují v kontaktu s dětmi, nebrání možnosti oznámení příslušným orgánům jakékoli situace, jež budí důvodné podezření, že dítě je obětí sexuálního vykořisťování nebo pohlavního zneužívání.

Doporučení 34

Dánsko, Estonsko, Německo, Raksko, Lichtenštejnsko, Litva, Lucembursko, Moldávská republika, Monako, Černá Hora, Severní Makedonie, Norsko, Polsko, Ruská federace, Srbsko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Ukrajina a Spojené království.

Lanzarotský výbor vyzývá **všechny smluvní strany**, aby zajistily, že osoby pracující s dětmi nebudou muset před ohlášením informovat dítě, rodiče nebo pečovatele, pokud usoudí, že takové oznámení by mohlo ohrozit dítě, rodiče, pečovatele nebo je samotné.

Doporučení 35

Lanzarotský výbor vyzývá **všechny smluvní strany**, aby poskytly zvláštní ochranu osobám pracujícím s dětmi, které v dobré víře oznamují sexuální trestné činy páchané na dětech, včetně ochrany před profesními nebo pracovněprávními sankcemi.

Doporučení 36

Lanzarotský výbor vyzývá **všechny smluvní strany**, aby posílily ochranu osob, které v dobré víře oznamují sexuální vykořisťování nebo pohlavní zneužívání dětí, a aby hranice pro oznamování podezření byla co nejnižší.

Doporučení 37

Lanzarotský výbor žádá **všechny smluvní strany**, aby od začátku vyšetřování připouštěly možnost vykázání údajného pachatele ze zařízení mimo domov.

Doporučení 38

Lanzarotský výbor vyzývá **všechny smluvní strany**, aby zvážily zavedení preventivních opatření k pozastavení činnosti podezřelých pachatelů v rámci profesních nebo dobrovolnických činností zahrnujících kontakt s dětmi během vyšetřování a trestního řízení ve věci trestných činů podle Lanzarotské úmluvy.

Doporučení 39

Lanzarotský výbor požaduje, aby **smluvní strany, které tak dosud neučinily**,¹⁵ v souladu s čl. 26, přijaly nezbytná legislativní nebo jiná opatření k zajištění toho, aby za sexuální vykořisťování a pohlavní zneužívání dětí mohly být činěny odpovědnými i právnické osoby.

Doporučení 40

Lanzarotský výbor nadále pokládá model „Dětského domu“ neboli „Barnahusu“ za slibnou praxi a vyzývá **smluvní strany**, které tak dosud neučinily, aby na celém svém území zřídily podobné multidisciplinární a meziresortní služby na ochranu dětských obětí sexuálního vykořisťování a pohlavního zneužívání.

Doporučení 41

Lanzarotský výbor vyzývá **Norsko a všechny ostatní smluvní strany, u nichž tomu tak dosud není**, aby umožnily všem dětem do 18 let věku přístup ke službám poskytovaným Dětskými domy nebo jinými podobnými multidisciplinárními a meziresortními institucemi zřízenými v dané zemi.

Doporučení 42

Lanzarotský výbor požaduje, aby **Ruská federace**, v souladu s čl. 35 odst. 1 písm. c), zajistila, že všichni zaměstnanci odpovědní za výslechy dětských obětí absolvovali odpovídající odborné školení.

Doporučení 43

¹⁵ Andorra, Ázerbájdžán, Dánsko, Island, Lichtenštejsko, Malta, Severní Makedonie, Ruská federace a Srbsko.

Lanzarotský výbor požaduje, aby **smluvní strany, které tak dosud neučinily**,¹⁶ přijaly nezbytná legislativní nebo jiná opatření, v souladu s čl. 35 odst. 1 písm. a), k zajištění toho, aby výsledky dětských obětí byly provedeny co nejdříve po spáchání trestného činu.

Doporučení 44

Lanzarotský výbor vyzývá **smluvní strany, které tak dosud neučinily**,¹⁷ k přijetí nezbytných legislativních nebo jiných opatření, v souladu s čl. 35 odst. 1 písm. d), k zajištění toho, aby v případech, kdy je nezbytné vyslechnout oběť více než jednou, byly výsledky, pokud možno a je-li to vhodné, prováděny stejnou osobou a za stejných materiálních podmínek, při zachování stejných procesních záruk vstřícných k dětem jako při prvním výslechu.

Doporučení 45

Lanzarotský výbor vyzývá **Gruzii, Severní Makedonii a Ruskou federaci**, aby přijaly legislativní nebo jiná opatření nezbytná k zajištění toho, aby obhajoba během výslechu mohla prostřednictvím otázek zpochybnit výpověď dítěte, čímž by se předešlo nutnosti jeho fyzické přítomnosti v soudní síni během trestního řízení.

Doporučení 46

Lanzarotský výbor požaduje, aby **smluvní strany, které tak dosud neučinily**,¹⁸ zajistily, že všechny dětské oběti sexuálního vykořisťování nebo pohlavního zneužívání mladší 18 let budou moci využívat procesní záruky stanovené Lanzarotskou úmlouvou.

Doporučení 47

Lanzarotský výbor vyzývá **všechny smluvní strany**, aby zajistily, že jako obecné pravidlo budou děti mladší 18 let vyslechnuty, aniž by byly fyzicky přítomny u soudu, pokud to není v rozporu s jejich nejlepším zájmem.

Doporučení 48

Lanzarotský výbor požaduje, aby **smluvní strany, které tak dosud neučinily**, zajistily, v souladu s čl. 31 odst. 1 písm. g), že děti nebudou zpravidla vystavovány konfrontaci s podezřelým pachatelem,¹⁹ a žádá, aby případné výjimky stanovené vnitrostátním právem byly v souladu se zásadou nejlepšího zájmu dítěte a podléhaly nezávislému odbornému posouzení.²⁰

Doporučení 49

Lanzarotský výbor vyzývá všechny **smluvní strany**, aby přijaly nezbytná legislativní nebo jiná opatření k ochraně dětských obětí před kontaktem s podezřelými pachateli v rámci řízení před opatrovnickým soudem nebo v rámci řízení o péči, která probíhají souběžně s trestním vyšetřováním nebo soudním řízením.

Doporučení 50

Lanzarotský výbor požaduje, aby **smluvní strany, které tak dosud neučinily**,²¹ přijaly nezbytná legislativní nebo jiná opatření, v souladu s čl. 31 odst. 1, s cílem zabránit veřejnému šíření jakýchkoli informací, zejména prostřednictvím sdělovacích prostředků, které by mohly vést k identifikaci dítěte, jež se stalo obětí sexuálního vykořisťování nebo pohlavního zneužívání.

Doporučení 51

Arménie, Azerbájdžan, Bosna a Hercegovina, Estonsko, Německo, Island, Lotyšsko, Lichtenštejnsko, Moldavská republika, Monako, Nizozemsko, Severní Makedonie, Norsko, Polsko, Rumunsko (v případě dětí ve věku 14 let a starších), Ruská federace, Slovensko, Švédsko a Švýcarsko.

Lanzarotský výbor požaduje, aby **Severní Makedonie**, v souladu s čl. 36 odst. 2 zajistila, že trestní řízení týkající se sexuálního vykořisťování a pohlavního zneužívání dětí bude možné vést bez účasti veřejnosti.

Doporučení 52

Lanzarotský výbor vyzývá **všechny smluvní strany**, aby zajistily, že pokud je dítě v péči opatrovníka nebo sociálních služeb z důvodu podezření, že byly vůči němu spáchány trestné činy podle této úmluvy, a dítě může mít status účastníka trestního řízení, budou tyto služby povinny vyhledat právní poradenství jménem dítěte.

Doporučení 53

Lanzarotský výbor vyzývá **všechny smluvní strany**, aby zajistily, že pokud je dítě, které se stalo obětí sexuálních trestných činů, k dispozici právní poradenství a právní pomoc, obdrží informace umožňující využití těchto služeb.

Doporučení 54

Lanzarotský výbor vyzývá **všechny smluvní strany**, aby poskytovaly bezplatnou právní pomoc dětem, které se staly obětmi sexuálního vykořisťování nebo pohlavního zneužívání, zejména v případech zneužití důvěry, nadřazenosti nebo vlivu.

Doporučení 55

Lanzarotský výbor vyzývá **všechny smluvní strany**, aby zajistily psychologickou podporu poskytovanou vyškoleným odborníkem pro dětské oběti všech věkových kategorií zapojené do vyšetřovacích a soudních řízení, a to nezávisle na uvážení orgánů nebo žádosti oběti či jejího zástupce.

Doporučení 56

Lanzarotský výbor požaduje, aby **Norsko**, v souladu s čl.2 zajistilo, že oběti a jejich blízcí budou mít přístup k podpoře bez jakékoliv diskriminace.

Doporučení 57

Lanzarotský výbor vyzývá, aby **smluvní strany, které tak dosud neučinily**,²² zajistily, že oběti a jejich blízcí budou mít přístup k odpovídající podpoře, i pokud nevystupují jako svědci před soudem.

Doporučení 58

Lanzarotský výbor žádá **Arménii, Ukrajinu a všechny další smluvní strany**, které poskytují podporu dětským obětem v souvislosti s intervencemi určenými pro oběti domácího násilí nebo obchodování s lidmi, aby v těchto rámci výslovně zahrnuly dětské oběti sexuálního vykořisťování nebo pohlavního zneužívání.

Doporučení 59

Lanzarotský výbor vyzývá **všechny smluvní strany**, aby zajistily přidělení dostatečných finančních prostředků na služby poskytující podporu, včetně psychologické pomoci v nouzových situacích, obětem a jejich blízkým.

Doporučení 60

Lanzarotský výbor vyzývá **všechny smluvní strany**, aby přijaly nezbytná legislativní nebo jiná opatření, jež zajistí, že odborníci pracující s dětskými oběťmi budou mít přístup k

²² Ázerbájdžán, Bosna a Hercegovina.

odborné přípravě a zdrojům, aby byli schopni identifikovat a vhodně reagovat na potenciální střety zájmů související s přístupem k informacím o dítěti.

Doporučení 61

Lanzarotský výbor vyzývá **všechny smluvní strany**, aby bez narušení svobodného a řádného posouzení důkazů zajistily, že pokud dítě podstoupilo terapeutický zásah, nebude to samo o sobě mít negativní dopad na posouzení věrohodnosti nebo váhy přikládané jeho svědectví.

Doporučení 62

Lanzarotský výbor vyzývá **všechny smluvní strany**, aby zajistily, že oběti sexuálního vykořisťování a pohlavního zneužívání dětí budou mít přístup k dlouhodobé podpoře přizpůsobené jejich specifickým potřebám.

Doporučení 63

Lanzarotský výbor požaduje, aby **smluvní strany, které tak dosud neučinily**,²³ aby zavedly mechanismy pro monitorování a dohled nad osobami odsouzenými za sexuální vykořisťování a pohlavní zneužívání dětí, v souladu s čl. 27 odst. 4.

Doporučení 64

Lanzarotský výbor vyzývá **smluvní strany**, aby posílily monitorování a dohled nad pachateli odsouzenými za sexuální vykořisťování nebo pohlavní zneužívání dětí, například zvážením opatření uvedených v níže uvedených doplňujících pokynech.

Doporučení 65

Lanzarotský výbor opakuje doporučení č. 11 ze Zprávy o mechanismech sběru údajů, které vyžaduje, aby **smluvní strany, které tak dosud neučinily**,²⁴ spolupracovaly s ostatními smluvními stranami prostřednictvím výměny údajů týkajících se totožnosti a genetického profilu osob odsouzených za trestné činy stanovené v souladu s Lanzarotskou úmluvou, v souladu s dohodami a protokoly o sdílení údajů, za účelem prevence a stíhání takových trestných činů, v souladu s čl. 37 odst. 3.

²³ Albánie, Andorra, Arménie, Ázerbájdžán, Řecko, Lichtenštejnsko, Moldavská republika, Norsko, Ruská federace, Srbsko, Slovensko a Tunisko.

²⁴ Albánie, Andorra, Arménie, Ázerbájdžán, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Gruzie, Německo, Řecko, Lichtenštejnsko, Malta, Monako, Černá Hora, Severní Makedonie, Island, Ruská federace, San Marino, Srbsko, Slovinsko, Švýcarsko, Tunisko, Turecko a Ukrajina.